

et glorificato. toto animo
 predicandū cernuus
 uocabus p̄dicandū excla
 mabit. Inter fluxit at
 spaciū temporis a p̄ma
 usq; ad sc̄dam transla
 tionē. ānorū acriter
 septuaginta quinq; reg
 nante dño nr̄o ih̄u xp̄o
 et pollicēte suis se usq;
 ad cōsumationē sc̄i assu
 turū fidelibus eorūq;
 agonib; misericorditer
 opitulāte triūphosq;
 feluiter atq; ineffabili
 ter remunerāte: qui vi
 uit cū pr̄e in unitate
 sp̄s sc̄i d̄s p̄ oīā sc̄a sc̄oz
Finit uita sc̄i hu **Amē**
berti confessoris atq; epi
Incipit uita sc̄i willi
brodi epi cui festū colit
vñ idus nouembris.

Vit m
 f
 britānia
 puicia
 northar
 hūbrina
 quidam
 p̄famī
 lias ge
 nare saxo et noīe uulgis:
 religiosā in xp̄o cū cōiu
 ge sua et omī domo sua.

sicut post signis patefactū
 ē vitā agens. Rā relicto
 habitu seculari. monachi
 cā vitā elegit cōuersionē:
 ac nō multo post crescente
 in eo seruoze uite spūtua
 lis. ac tiori animi studio
 solitarie se ipm̄ mancipa
 uit distractioni: in p̄mūt
 tozns que mari oceano. et
 hūbri flumiē cūguntur
Ibi etiā multo tempore
 in q̄dā paruo aratoreo sc̄i
 andree apli xp̄i noīe di
 cato. i. ieiunijs et oratiōib;
 et uigilijs deo seruiens:
 ita etiā miraculorū signis
 daruit. et nomē celebre fa
 ctū ē eius. Nec confluentes
 cessabat ad se turbas sua
 uissima uerbi dei admoni
 tione cohortare: sed illius
 gēti regi et optimatib; ho
 rabilis effectus. in tātū
 ut ei aliquas terrarū po
 sessiūculas illis p̄mūdozns
 adiacētes: ad edificandā deo
 ecclāz dono p̄petuo cōtule
 rit. In qua pius p̄r modicū
 quidē sed honestū. deo serui
 entū adunauit cōggrega
 tionē. in q̄ et post multa
 plēces sc̄i laboris agones
 a deo coronatus corpore

requiescat: et posteri eius
vsq; hodie exsatis ei
traditioe possident Quos
q; meritis extremus et
ordine eandē cellulā per
successiones legitimas sus
cepi gubernādā qui hāc
historiā sc̄ssimi patris et
sūmi doctoris willibror
di. te iubente sc̄ssie pon
tifer bernarde cōscripsi:
qui tāto pri et sūmi sa
cerdotij dignitate. et ge
neris posteritate. et sc̄oz
locorū obseruatioe que
ab eo in dī honore cōstructa
eē noscūt sc̄dm datū tibi
a deo grām heres dignissi
m' extitisti Et nūc eiusdē
sc̄e patris willibrordi altius
natiuitatis originē et
mox in utero matris diu
ne electionis repetā p̄sa
gia reuertar vnde egre
ssus sū **N**ā sc̄ssum p̄au
sor dñi nri ihu xpi beat
iohānes baptista ex ute
ro matris sc̄ficat' religio
sis parentib' vt euāgelica
narrat historia xpm ceu
solem p̄cedens lucifer.
multis in salutē p̄futur'
natus ē: et a et sc̄s willi
brodus in plurimorū ge
nitus salutē. religiosus

parentib' natus eē di
noscat' **N**ā vix venera
bilis vulgus de q; nobis
paulo ante sermo fuit
ad h' tm deo prestante
matrimonio vinctus
ē: vt talis ad p̄fectū
multorū populorū. ex
eo ederetur proles **I**git'
vixor eius mē sc̄z beati
willibrordi patris: mē
pesta noctis quiete ce
leste vidit oroma **V**isū
ē ei q̄si nouā in celo
videret lunā: crescente
illa vsq; dū plena vide
bat' eē **Q**uā diligētius
intues. repentino cursu
lapsa ruit in os e': q̄
deuorata. eius intima
splendore p̄fusa s' **F**u
gilans vero timore per
territa: cuidā h' religio
so presbitero retulit so
nū: illoq; interrogate
si ea nocte q̄ ei visio facta
ē suo more solito iugeret'
vixor: acceptaq; ab ea ei
rei confessione ita respo
dit Luna em' quā ex
modico vidisti in mag
nā creuisse filius ē quā
in ea nocte cōcepisti: qui
lux veritatis caligino
sos tenebrarū. errores

disautiet. et quotūq;
 praxerit comitate supru
 lius splendore plenū sue
 pfectios ostendet globū:
 coruscateq; riuoris ei
 candore. et morū pul
 chritudinē multorū in se
 alliaet aspectū. Cuius
 ḡ sonj mterptationē
 rerū veritas subsecuta
 ē. factū ē post circulū
 dierū. peperit mulier fi
 liū. sacroq; baptisimatō
 fonte regenerato. imposit
 ei p̄ millibordū: et statū
 ablactatū in fantulū. tra
 didit eū p̄ riphensis ecclē
 frīb; religiosis studijs et
 sacris lris erudiendū. ut
 fragilior etas validiorib;
 mualesceret disciplinis:
 ubi nul videret nisi hone
 sta nihil audiret nisi
 scā. Quē diuina mox
 grā abineūte pueritia
 et sensu p̄ficere et morib;
 polleere quātū ad tales
 cōgruit ānos cōcessit: ita
 ut nris tēporib; nouū
 samuel nascere putares
 de q̄ ductū ē: puer at̄ sa
 muel p̄ficiebat atq; cres
 cebat. et placebat tā deo
 quā hominib;. Ibiq; in
 p̄dicto s; monasterio

multis p̄fuitur. puer. deri
 tatus accepit tonsurā: et
 pia p̄fessione monachū se
 fecit eē et inter ceteros eius
 dē sc̄ssimi monasterij ado
 lestes ē nutritus. Sed nulli
 alacritate minor nulli
 officio humilitatis sc̄ds.
 nulli lectionis studio infe
 rior: sed sic quotidie bone
 mdolis puer p̄ficiebat. ut
 teneros pueriāe ānos mox
 grauitate transcēderet: fa
 ctusq; ē grādeu; sensu qui
 corpusculo fuit modicus
 et fragilis. Igit; in sacris eru
 ditionib; et in ōni sobrie
 tate morūq; honestate bea
 tissimo vsq; ad vicesimū
 etatis sue ānū adoleſcēte
 p̄ficite: arrioris vite ar
 dore succens; et peregrina
 tiōs amore instigatus: et
 q; in hibernia scholasticā
 eruditionē vnguisse audi
 uit: etiā et quādā sc̄rū
 vitorū fama narrate ad
 cōuersationē mētatus. et
 p̄cipue beatissi p̄ris et ep̄
 egerberti qui cognomēto sc̄s
 vocabat;: nec nō et vniū
 berti venerabilis viri et
 sacerdotis dei: q̄rū vterq;
 ob celestis patrie amore

domo. patria cognationeq;
relicta hiberniā recessit: n
ibiq; dulcissimos superne
cōtemplatiōis frūs. sc̄lo nud?
deo plen?: solitaria quoti-
die hauriebat cōuersatiōe
Horū beatus adolescens
emulari cupiēs religionē.
cū cōueniētia sui abbatis
et frūm. ā hiberniā veloci-
tursu cōtendit: p̄dicatōrūq;
p̄m se familiaritate iūges
quatuor ceu prudētissima
apis exeorū p̄inquitate
mellifluos pietatis flores
carperet et in sui pectoris
alucacio dulcissimos virtu-
tū fauos cōstueret: ibiq;
xij ānis inter eximios pie-
religionis et sacre lectiōis
magistros futurus. multo-
rū populorū p̄dicator eru-
diebat. donec occurreret
in vixū p̄fectū et in etatem
plenitudinis xp̄i. **C**ritico
itaq; et tertio etatis sup-
āno maior egregio viro
fidei flāma accescebat in
pectore: ita ut patū ei. vi-
debat sibi soli tātū mō in
religionis sc̄itate sudasse:
si nō et alijs quoq; in p̄di-
catōis veritate prodesset
Aluduit in horralibus

mūdi partibus messeri
quidē multā eē: sed ope-
rarios paucos. Sed ut
sūmo deo dispensāte imple-
retur veritas. qđ m̄ olī
de se vidisse testat. sue
cōstans volūtatis licet
adhuc diuine dispēsatiōis
ignarus: illas in partes
nauigare cogitauit. et
clarissima p̄dicatiōis lu-
ce euāgelice torpētes
longa infidelitate popu-
los si dei esset volūtas
illustrare. **A**ssumptisq;
sc̄tū vndeā fribus et fidei
feruore armatis: qđ et ip̄e
nauē cōscendit. Quorū
aliq; postea ob p̄dicatiōis
euāgelice instāciā. mar-
tyrio coronati sūt: aliq;
vero episcopatus ordinē
accipientes post sc̄e p̄di-
catōis laborē in pace
quieuerūt. **I**gitur viro
dei cū somis sicut p̄dixi-
mus nauigāte. donec
p̄spero cursu ostia rheni
fluminis vela deposuit:
ibiq; obtata telluris sta-
tione focalati sūt et mox
ad castellū traictū qđ
in ip̄a eiusdē fluminis
ripa sitū ē p̄uenērūt.

in quo etiā post aliq̄
 tempus deo donāte et
 verbo fidei crescentē:
 idem sc̄s nullibꝝ ordi-
 sedē episcopatus sui ha-
 buit. Sed q̄ eadē gens
 frisonū in quo idem
 edificatū est castellū.
 cū rege suo vadbodo pa-
 ganis adhuc ritibus
 sorduit. v̄visū est viro
 dei francā cōtendere ad
 ducē illoꝝ adire pipinū
 v̄cū strenuū: triumpho cla-
 rū et moribus pbū. Qui
 eū cū om̄i honore susci-
 pies sed nolēs tāto docto-
 re se suāq̄ priuare gēte
 loca ei oportuna inter
 terminos regni sui p̄ui-
 dit: quo potuisset ido-
 latrie spinas exstirpare
 et purissia verbi dei se-
 mina. p̄ mūdi noualia
 abūdātius spargere:
 vt ipleret p̄pheticū illud
 p̄ceptū: nouate vobis
 nonalia et nolite serere
 sup spinas. Cūq̄ studio
 siffiē vir dei p̄ loca sin-
 gula discurredo. optatū
 euāgelizandi opus ex-
 erauisset: et semina vite
 supne gr̄e v̄te irrigate
 longe lateq̄ in agris

multoꝝ cordū ad eius
 p̄dicationē vberime pu-
 tulassent: congrūdes p̄di-
 ctus francōꝝ dux eius
 sc̄tissima deuotione et ver-
 bi dei clarissima multi-
 plicatioe. prudētī cogita-
 bat cōsilio eū romā mitte-
 re. vt a dño apostolico ser-
 gio viro sc̄ssio tūc tēporis
 in sumo sacerdoti honore
 ordinaret: quatin⁹ aposto-
 lica benedictioe et iussione
 suscepta maiori ab eo missi
 fiducia. roboratus in opus
 euāgelij reuertēret. v̄v̄tū
 apostolicū illud q̄mō p̄di-
 cabūt nisi mittātur. Sed
 cū viro dei psuadere tēp-
 taret. veniit p̄mū. nec se-
 tate auctoritatis honore
 dignū eē referebat: enū-
 meratisq̄ apostolice san-
 ctionis p̄ceptis. longe se
 inferiorē huic virtutum
 catalogo asserbat: quē
 egergius mūdi p̄dicator
 filiū suū thimothēū eru-
 diēs: oportere ep̄m habere
 cēsuit. Dux vero cōtra re-
 ligiose suasit: qd̄ vir dei
 veracūde negauit. Tandē
 om̄i v̄naminitate victus.
 et qd̄ maius ē. dei dispē-
 satioe coactus consētū.

magis volens plurimo
eū humiliter obedire cō
silio: quā suā pertinaciter
defendere volūtate. Et sic
cū hōrificā legatōe et mu
neribus apostolicæ aucto
ritates condignis romā
directus ē. Sed die quarta
priusq̄ illuc veniret: bea
tissimus apostolicus. ange
lica in sonus responsione
admonitus ē. vt illū cū sū
mo honore susciperet: et
qđ multarū animarū illū
minator futurus a deoq̄
electus. et ad hoc venisset:
vt sūmū ab eo sacerdotij ho
nore susciperet nihilq̄ ei
negandū eē quicquid pe
teret. Factus at apostolicus
admonitōe certus: cū
magno gaudeo. et sūmo
eū suscepit honore. Et vt
in eo sedei agnouit fer
uore. religionis deuotionē
sapientiē plenitudinē:
die competētī populo ad
ueniēte aduocatis hono
rabilibus societate mi
nistern sacerdotibus. pup
lice in ecclā beatissī petri
p̄ncipis apostolorū cū
magna dignitate more
apostolico eū ordinauit
archi ep̄m: ac ordinato

nomē inposuit clemens
vestimetisq̄ suis sacerdo
talibus induit eū. et scō
q̄si sup̄humane aaron
p̄ualio dignitatis et indu
mēti cōfirmavit glā: et
qđq̄ voluit v̄l petiuit. aut
in patrocinijs scōz. vel
in rebus ecclesiasticis. cū
tota mētis allacritate
tradidit illi: firmatūq̄
benedictōe donus ditatū
cū salutarib̄ p̄ceptis: uterū
eū in opus euāgelij remi
sit. Acceptaq̄ etiā aposto
lice auctoritatis benedicti
one cū maiore fiducia
deuotus verbi dei p̄dica
tor. ad p̄fatū francorū
duce regressus ē qui eū
cū sūma honoris mag
nificētia susceptū. cū sue
potestatis iussione in op̄
euāgelij direxit: maxi
me tū in borealib̄ regni
sui partibus. quo eatim
ob raritatē doctorū vel du
riciā habitatorū fidei
flāma min⁹ elucebat. Co
vix dei m̄stacius illis in
regionib̄ semina vite sa
tiserat: quo plus necē
ssariū antiquā ignorā
cie famē dep̄llex p̄sper
erat. Quē diuina grā

aduuate illis in locis
 fructu fecisset: testes sunt
 hodie populi per ciuita-
 tes vicus et castella quos
 ad veritatis agnitionem
 et ad vniuersi dei omnipo-
 tentis cultum pia admo-
 nitione perduxerat: te-
 stes quoque ecclesie quas per
 loca singula constituerat:
 testes et deo famulatum
 congregaciones quas ali-
 quibus adiuuauit in locis
 temptauit quoque idem
 vir dei ultra francorum
 regni fines: celestis docte-
 ring flumina deriuare.
 Nam tunc temporis regem
 fresonum radbodum cum sua
 gente paganam non timuit
 adire: et quicquid preceperat
 verbum domini cum omni fiducia lo-
 quabatur. Sed per falsos fresonu-
 rex virum dei humilitatis
 gratia benigne suscipiens.
 nullis tamen vite fomentis.
 faciem eius cor emollire po-
 tuit: nec dum apud eum vir
 dei fructificare non posse
 agnouit: ad ferocissimos
 danorum populos iter
 euangelizandi conuertit.
 Abi tamen fertur origendus
 homo omni ferre crudelior.
 et omni lapide durior:

qui tamen iubente deo veritatis
 precone honorifice tractabat
 Qui dum obduratum moribus
 et idolatrie deditum et nullam
 melioris vite spem habentem
 offendit: acceptis tunc xxxiii
 eiusdem patrie pueris ade-
 lectos a deo populos regni
 francorum reuocare festina-
 bat. Sed in eo ipso itinere ca-
 tegizatos eosdem pueros vite
 fonte abluunt: ne aliquod
 propter pericula longissimi
 nauigii vel in exilijs terre
 illius ferocissimorum habi-
 tatorum dampnum pateret
 in illis: volens antiqui
 peruenire astutias. et domini
 sacramentis animas munire
 acqussitas. Et dum prius verbi
 predicato iter agebat. pue-
 rit in confinio fresonum et
 danorum ad quendam insulam
 quam quodam deo suo fosite ab
 accolis terre fositeflant ap-
 pellabat: quia in ea eiusdem
 dei fana fuerat constructa.
 Qui locus a paganis itata
 veneratioem habebat: ut
 nihil in ea vel animalium ibi
 pasceturum vel aliarum animalium
 rerum quisquam gentiliu
 tangere audebat: nec etiam
 a fonte qui ibi ebulliebat
 aquam haurire nisi taces

presumebat. Quo cum vidisset
tempestate iactare. mansit
ibidem aliquot dies quousque
sepositis tempestatibus oportu-
num nauigandi tempus
adiueneret: sed parum pen-
dens stulta loca illius re-
ligione vel ferocissimum re-
gis ~~illius~~ numinum. qui vi-
olatores sacrorum atrocissima
morte dampnare solebat:
tres homines in ea fonte
cum inuocatioe sancte trinitate
baptizauit. sed et anima-
lia in ea terra pascentia
in cibaria suis mactare
precepit. Quod pagani in-
tuetes arbitrabantur eos
in furore verti: vel etiam
veloci morte perire. Quos
cum nihil mali credebant
pati stupore perterriti: re-
gi tamen in bodeo quod vi-
debant factum retulerunt.
Qui nimio furore succensus
in sacerdote dei viui suos
iniurias deorum plura cogi-
tabat: et per tres dies semp-
tribus vicibus sortes suo mo-
re mittebat: et nunquam
dampnatorum sorte deo vero
defendente suos. super seruum
dei vel aliquem ex suis cade-
re potuit: nisi vnus tantum
ex sortibus sorte monstratus

et martyrio coronatus est.
Vocabatur vero vir sanctus
ad regem. et multum ab eo
increpabatur: quare sua
facta violasset et iniuriam
deo suo fecisset. Cui pro ve-
ritatis constanti animo
respondit. Non est deus nisi
vnus qui creauit celum
et terram. mare et omnia que
in eis sunt. quem qui veram
fide colit: vitam habebit
semper eternam a cuius ego
seruus hodie tibi testificor.
ut ab antiqui erroris
vanitate quam coluerunt
patres tui. tandem aliquando
resipiscas: et credens in
vniuersum deum omnipotentem dominum
numinum ihesum christum. et vite
fontem baptizatus abluas
omnia peccata tua: et pie-
ta omni iniquitate et iniusti-
tia deuiceps nouus homo
vivas in omni sobrietate
iusticia et sanctitate. Hoc
facies. cum deo et sanctis ange-
lis gloriam possidebis sem-
per eternam. Si vero me con-
temnis vitam salutis tibi osten-
dente: scito certissime quod
eterna supplicia et inferna
les. tu cum diabolo tui ob-
temperas sustinebis. Ad
hec rex iratus respondit

Videote munera nra non
 metuisse: et verba tua ee
 sicut et opera Et si noluisse
 veritatis pdicatori credere:
 tu ad pippinu ducē fran-
 corū cū honore renusit cū
 Vbi m ei letat aduētū.
 rogauit eū destinato vbi
 dei operi insistere: et iudica-
 tisp; idolatrie spinus. vbi
 dei instanter p loca sigula
 miserere Quod etiā pius
 pdicator: haud segniter i ple-
 re satagebat: arcuies terre
 illius omē regiones. p vr-
 bes vicos et castella vbi priu
 euāgelizabat exhortans
 omē quatin' bono animi
 pposito in vere fidei pma-
 nent firmitate Et dūm
 p dies singulos numerus
 crescebat fidelū. et maior
 cunctū turba ad vbi dei ag-
 nitionē cōfluebat: cōperūt
 plurimi fidei feruore iatati
 offerre patrimonia sua viro
 dei Quib' ille acceptis. mox
 ecclesias in eis aedificare iuss-
 ent. statuitq; p eas sigulas
 presbiteros et verbi dei sibi
 cooperatores: quatin' non
 dei populus haberet q se
 dieb' festiu' cōgregaret vel
 salutare audiret admoni-
 tiones: vl a quib' sacri bap-

tismatis munera accepisset.
 et xpiane religionis regulas
 edisceret. Et ita vir dei magis
 magisq; de die in diē diuina
 donante grā pfiacbat Con-
 tigit aut pippinū ducē fran-
 corū diē obire. et filiū eius
 karolū regno prīs potiri:
 qui multas gentes sceptris
 adiecit francorū: inter quas
 etiā cū triūphi glā factā
 deuicto rabbodo paterno sup
 addidit i perio In qua tūc
 gente scs willibrozd' posit'
 ē pdicator: sed isq; episcopat'
 intructo castello delegatus
 est Qui maiori euāgelizadi
 occasioē accepta. nūq; gladio
 acquisitā gentē. sacro bap-
 tismatis abluere conatur:
 nec quicquā in ea vetusti
 erroris tenebras ignorātie
 latuisse sinebat. sed totū euā-
 gelica luce sine ulla dilatioē
 p fidebat: ita vt in eo popu-
 lo subito pphetiā illud i ple-
 ret testimoniu. et erit i loco
 vbi dicitur eis nō popul'
 meus vos. dicit' eis filij di-
 uiuetis **Capitū secundū.**
 luxima quoq; diuina
 virtus. p suū seruū
 fecit miracula Licet omni
 miraculorū operatioē et
 signorū ostensioē ministe

viu euāgelicæ p̄dicationis p̄
ferendū sit: tñ qđ gesta narra
t̄ glām donātis dī nō tacē
da eē cēseo. sed magis stilo alli
ganda. ne pereat postera
sc̄lis q̄ prias tēporib⁹ quos
acta eē noscūt. **Quodā** igit̄
tēpore dū venerabilis vir
iter euāgelizādi more soluto
egiss̄: venit ad quādā villā
vialidyrū in qua ātiqui cro
zis idolū remāsit. **Quod** cū
vir dei zelo feruēs cōfrigeret.
p̄sente eiusdē idoli custode ip̄e
nimeo furore succēsus. q̄si
dei sui ruinā iudicaret: in
ip̄etu animi īsanietis gla
dio caput sacerdotis xp̄i p̄
cūssit. Sed deo defendēte ser
uū suū: nullā ex ictu ferie
tis lesurā sustinuit. **Socij**
vero illi⁹ hoc vidētes. pesti
miā p̄sūptionē ip̄i hominis:
morte iudicare cōauerūt.
Sed a viro dī pio aīo de ma
nibus illocū liberatus est
reus ac dimissus: qui tñ
die eodē demoniaco spū ar
eptus ē. et die tertia īfeli
ter miserā vitā finiuit. **Et**
q̄ vir dei iuxta p̄ceptū
dominicū. suas iūrias vl
cisci noluit. n̄tus tñ a dño
iudicata ē: sicut ille de
iūrijs q̄ ī sc̄os suos ip̄ie

agere nō metuūt. mihi vi
dictā et ego retribuā dicit
dñs **Capitulum tertium**

lio q̄q̄ tēpore. et bea
to viro faciēte. ad quā
dā ditionis sue cellulā. q̄
ex noīe p̄t̄ fluctis aq̄ sue
stra d̄: sed cōpediū p̄pioris
vie p̄ segetes cuiusdam di
uitis angustā subintravit
semetā. **Quod** eandē custos
segetū cernēs nimeo īstati
furore: virū dī blasphema
re cepit. **Quē** cōiura viro
dī inferētē. socij q̄ cū eo erāt
iudicare volētes: quos miti
animo dei famulus cōpescu
it. nolēs aliquē sua causa
perire. q̄ in salutē gestebat
omniū. **Et** dū īsanietis animū
nullo mō lenire potuit: dans
locū ire eius. via qua venit
reuersus ē. **Sed** die postea
idē infelix q̄ famulo dei cōi
cia facere nō obhorruit: nul
tis cernētib⁹ in eodē loco repe
tina morte perit. **Dū** vir
deo plen⁹ p̄t̄ euāgelicæ p̄dica
tiois īstatiā loca arcubāt
maritiā: in q̄bus aq̄ dulcis
penuriā patiebāt. **Qui** dū
suos cernebat cōmilitones
p̄t̄ ardore sitis grauiter susti
nere: vocato vno ex illis p̄c
pit ei l̄tra tētorū suū fossā

aperire parua Vbi secreto
 furis genub' orabat deū ut q̄
 populo suo in desertis aquā
 p̄duxit de petra: seruis suis
 eadē misericordia arenosa
 aquā p̄duceret e terra Qui
 morē exaudir: et subito fos
 dulciss' saporis fossā implebat.
 Qd' sui cernētes grās agebat
 om̄ipotēti dō q̄ seruū suū mag
 nificauit et eū exaudire dig
 nat' ē: bibebātq; vsq; ad sa
 tietatē serūq; ap̄destinati iti
 neris necessitatē quātū suffi
 cere videbat' portare cura
 bāt **Caplm̄ quartū**

Terū sc̄s vir di' sacerdos
 in quodā loco iter agēs vidit
 mediātes iopes .xij. parit':
 postulātes sibi a p̄teritib'
 solatiū Quos ut fuit miti
 ssim' benigno asperit aūd:
 vnusq; ex suis mādauit spe
 cialē suā fasonē sumere ac
 pauperib' misere xpi Et q̄
 oēs illi duodecā vsq; ad satie
 tatē bibebāt: et mirū i modū.
 illis abeūtib' optio vino flasco
 de qua tāti bibebāt homines:
 iūta ē plena ut ante Hoc
 cōperto benedicbat om̄is dñi
 num̄ dicētes: verē impletū est
 i nobis qd' in euāgelio dñs
 dixit: date et dabit' vobis
 Venit quorū vir sc̄s ad suū

visitandi grā monasteriū.
 et post orationes ad deū et sa
 lutaciōes fraternas. et ad
 monitiones pacificas. ar
 ciuēs sigula fratru' habita
 cula. siquid i illis emēdādū
 fuiss'. pius pastor explora
 re volēs. itrauit i cellarū
 In q̄ modicū vinū i vna
 reperit tūna: i q̄ suū be
 nedictiōs grā cū oratiōe imi
 sit baculū et exiuit. Sed
 eadē nocte i eo ipō vasculo
 vinū crescere cepit: et sup
 effūdi vasis margine. Hoc
 cellerarius cernēs isperata
 abūdātia obstupefactus:
 nec celare audebat. qd' diuina
 misericordia p̄ seruū suū be
 nedictionē gen̄ cognoscebat
 Crastina die cucurrit ante
 pedes sc̄i p̄ris se p̄sternēs: cō
 fitebat' qd' videbat Qui mo
 re solito deo grās ageēs. me
 morq; dominice iussioneis dis
 cipulis suis p̄cipiētis. ne cui
 trāsfiguratiōs glām ante
 diē resurrexiōis sue diceret: p̄ce
 pit eadē cellario ne cui mira
 culū qd' cernebat ante diē mor
 tis sui diceret. **Caplm̄ quātū**
 Et et aliud miraculū
 hūc simile p̄ ei' bene
 dictionē de' operatus ē. Per
 ueniēte seruo dei cū socijs suis

ad domū cuiusdā amici sui.
paulisp̄ cupiēs in domo dilecti
lōgi labore itineris refectioē
alleuiare. Sed cū p̄ familias
nihil vini habuisse cōperit
quattuor modicas flascōnes
quas t̄m̄ i itineris solatiū
secū sui socij ferebat iussit
afferi: easq; i eius nomine be-
nedixit. q̄ in cōuiuio nupti-
ali aquas i vinū vertit
Et mirū i modū post bene-
dictiōs grām. q̄si xl viri
ex illis paruis vasculis
vsq; ad saturitatē bibebat:
et cū magna grāriū actione
letis sibi iuicē auis dicebat
Vere dñs ih̄s i pleuit qd̄
in euāgelio p̄misit: q̄ credit
i me opem q̄ ego facio ip̄e fa-
ciet et maiorū horū

Errexit idē sc̄s vir
quodā tēpore more so-
luto ob euāgelizādi grām cū
festinatioē fresiā: et p̄pter
labore viē i pratis cuiusdā
diuitis paululū pausauit
lassos refocilari equos volēs
Quos diues ille i pratis suis
pascā carnēs: sup̄bie sp̄ū equi-
os cedere cepit et pascaus
abigere. Quē vir dei placidissimis
verbis alloquitur
dicēs: desine nobis fr̄ iūria
facere. Nō em̄ p̄pter lesione

tui: sed p̄pter necessitate nram
ad horā i his pascaus quies-
cere volumus. Frustrat i nobis
opus dei pagendū. cū tu q̄p̄
tu mercedē habere potens: si
nos quātū ad te pertinet benig-
no adiuuaueris auct̄ memor
illius dñi nri ih̄s xpi dulcissime
p̄missionis: q̄ vos recipit me
recipit. et q̄ me recipit. recipit
eū q̄ me misit. Sed magis mēte
pacifica nobiscū. q̄si amicus
te ip̄m reficiēs aliquātulū
bibe: nobiscū cepto itinere p̄ge-
tibus. tu deo benedictus reuer-
tere in domū tuā. Ille igitur
in malicia p̄tinax. nolens
pacifias viri dei acquiescere
verbis. sed cōuicia i geminās
oppria iaculās inq̄t: tu me
hortaris bibere. et pacē iure
teū. bibere p̄ nihilo habeo.
Rapiēs q; ex ore eius hoc v̄bū
vir dei ait: si nō vis meū
bibere dimitte. Et statim p̄ma-
tis socijs p̄rexit viā suā. Ille
quoq; p̄tinax domū suā festi-
nabat adire. sed totus subito
siti ardebat. cupiēs q; ardētē
stomachū vino refrigerare.
sed os qd̄ viri dei cōuicia i gessit
vini repotionē recipere nō
valuit: et qui pacē cū seruo
dei volūtare noluit. penā
in se ip̄o necessarie sustinuit

ad domū cuiusdā amici sui
paulisp̄ cupiēs in domo dilecti
lōgi labore itineris refectioē
alleuiare. Sed cū p̄ familias
nihil vini habuisse cōperit
quattuor modicas flascōnes
quas t̄m̄ i itineris solatiū
secū sui socij ferebat iussit
afferi: easq; i eius nomine be-
nedixit. q̄ in cōuiuio nupti-
ali aquas i vinū vertit
Et mirū i modū post bene-
dictiōs grām. q̄si xl viri
ex illis paruis vasculis
vsq; ad saturitatē bibebat:
et cū magna grāriū actione
letis sibi iuicē auis dicebat
Vere dñs ih̄s i pleuit qd̄
in euāgelio p̄misit: q̄ credit
i me opem q̄ ego facio ip̄e fa-
ciet et maiorū horū
Errexit idē sc̄s vir
quodā tēpore more so-
luto ob euāgelizādi grām cū
festinatioē fresiā: et p̄pter
labore viē i pratis cuiusdā
diuitis paululū pausauit
lassos refocilari equos volēs
Quos diues ille i pratis suis
pascā carnēs: sup̄bie sp̄ū equi-
os cedere cepit et pascaus
abigere. Quē vir dei placidissimis
verbis alloquitur
dicēs: desine nobis fr̄ iūria
facere. Nō em̄ p̄pter lesione
tui: sed p̄pter necessitate nram
ad horā i his pascaus quies-
cere volumus. Frustrat i nobis
opus dei pagendū. cū tu q̄p̄
tu mercedē habere potens: si
nos quātū ad te pertinet benig-
no adiuuaueris auct̄ memor
illius dñi nri ih̄s xpi dulcissime
p̄missionis: q̄ vos recipit me
recipit. et q̄ me recipit. recipit
eū q̄ me misit. Sed magis mēte
pacifica nobiscū. q̄si amicus
te ip̄m reficiēs aliquātulū
bibe: nobiscū cepto itinere p̄ge-
tibus. tu deo benedictus reuer-
tere in domū tuā. Ille igitur
in malicia p̄tinax. nolens
pacifias viri dei acquiescere
verbis. sed cōuicia i geminās
oppria iaculās inq̄t: tu me
hortaris bibere. et pacē iure
teū. bibere p̄ nihilo habeo.
Rapiēs q; ex ore eius hoc v̄bū
vir dei ait: si nō vis meū
bibere dimitte. Et statim p̄ma-
tis socijs p̄rexit viā suā. Ille
quoq; p̄tinax domū suā festi-
nabat adire. sed totus subito
siti ardebat. cupiēs q; ardētē
stomachū vino refrigerare.
sed os qd̄ viri dei cōuicia i gessit
vini repotionē recipere nō
valuit: et qui pacē cū seruo
dei volūtare noluit. penā
in se ip̄o necessarie sustinuit

Vocati sunt medici qui sibi sedam
 rit: qui facultate egroti bibendi
 prestaret. Anhelabant vis-
 cera: sed non fuit qui guttam
 vini feruescenti pulmoni
 infundere valuisset. Seru tamen
 aliquando penitentia ductus
 in seipsum reuersus est agnosce-
 bat sanctum willibrordum esse quem
 offendebat: illiusque anhelante
 spiritu optabat reditum. Qui
 sequenti anno eadem reuersus est
 via: et per cognitoque aduentu eius
 obuius ei homo egrotus venire
 festinabat: culpam confitens
 suam. et quam patiebatur penam
 aperires. erga more christi solui de-
 precabatur. Que vir dei mi-
 sericordia motus absoluit.
 Deditque illi cum benedictione
 bibere de suo calice: qui mox
 absolutus bibebat. et sanctum
 in suam reuersus est domum

St in treueris ciuitate
 monasterium puella-
 rum: quod temporibus beati willibrordi
 episcopi pestis acerri-
 ma invasit. cuius acerbitate
 multe ex ancillis dei morie-
 bantur: quedam loco infirmitatis
 dolore raentes in lectulo:
 ceterę vero nimio terrore
 turbate. quasi presentem mortem
 metuentes. Et quia prope est
 predictę ciuitati sancti viri mo-

nastrum quod appellatur a sternam
 co. in quo usque hodie sanctus ille
 requiescit corpore: et eius poste-
 ri ex legitima patris tradi-
 tione et piissimorum pietate
 regum tenere noscuntur: ante
 dicti monasterii femine
 audientes sanctum virum venire
 illuc. statim miserunt legatio-
 nem postulantes eum non tarde
 venire. Qui beati petri prin-
 cipis apostolorum mitissimo docti
 exemplo de ioppe ob vidua-
 rum christi petitionem venientis
 lyddam. ut sanctum suscitaret
 tabitum: sic festinus vir dei
 audito desiderio ancillarum
 christi non piguit venire ad illas
 Et veniens mox in eodem mo-
 nasterio missa per infirmos ce-
 lebrata aquam benedixit. do-
 mus illarum aspergi iussit:
 ac egrotantibus potandum trans-
 misit. Que cito diuina do-
 natione misericordiam conualiere: nec
 vlla in monasterio illo predicta
 peste exinde moriebatur

Contigit ciuidam patris
 familias et domum
 sue diuina demonumque illusio-
 nis temptatio: ita ut apte
 malignus in eius domum ex
 horrore et maleficijs habi-
 tate agnoscebat. Quia subito
 cibos vel vestimenta vel alia

domium necessaria imperare sole-
bat et in igne mittere: imo par-
uulum iter aplerus parietum pa-
uisantem. illis dormientibus tulit
et in igne piceat. Sed vagitu
infantis parietes suscitati:
vir paruulum de incendio eru-
it. Et multa atrocitas eadem
familia a nefando spiritu oppressa
est. nec a quibus presbiterorum de-
pelli potuit: donec vir sanctus
willibrodus a praefamiliis
postulatus aqua illis bene-
dicta dixerunt. praecipue omne
illius domus suppellectile
foras ferre et aqua illa aspergi:
prauidens in spiritu domum flammis
consumendam esse. Quibus ita
gestis: vacua domum a locu-
lo lectuli iuauit. totamque con-
sumpsit. Altera vero in eo
loco edificata cum sanctificatione
et benedictione. Nihil exinde
pristinae temptationis passi sunt
in ea: sed cum omni tranquillitate
et quiete degentes. et deo
gras agebant. qui illos pro seruum
suum redimere dignatus est.
Qui quippe vir dei amabilis.
quedam prophetico praedixit spiritu:
qui post reuocatus uera probauit
aptizauit igitur pippin-
num filium fortissimi
francorum ducis karoli. et pa-
trium huius nobilissimi karoli:

qui modo cum triumphis maxi-
mis et omni dignitate glorio-
sissime francorum regit imperium
De quo pippino patre eius. de
vir sanctus. psalmsa voce tale coram
discipulis suis praedixit vaticini-
um: scilicet quod iste infans sub-
limis erit valde et gloriosus
et omnium praedictum francorum
ducibus maior. Huius itaque
vaticinii ueritas nostris probata
est temporibus: nec opus est testi-
monis assequi quod totius reg-
ni agnoscat auctoritas. Sat
namque omnis populus quibus no-
bilissimus victor celebrat trium-
phis: uel quantum terminos
nostrum dilatant imperium. uel quam
deuote christianam in regno suo
propagauit religionem: uel quid
pro defensione sanctae dei ecclesiae apud
extraneos exercuit gentes.
Quae omnia melius oculis probantur
quam uerbis explicari queunt.
¶ Vir iste uir sanctus omni
dignitate praedarus:
statura decens. uultu hono-
rabilis. facie uenustus. et cor-
de letus. consilio sapiens. ore io-
cundus. moribus compositus: in omni
opere dei sternuus. Cui uero
est patienter. ex ante dictis
eius gestis facile ostenditur.
Quanta autem habuisset industriam
euangelium christi praedicare. uel

qualiter illū in opere p̄dicandi
 diuina adiuuaret gr̄a. et nō
 necesse ē nō p̄sequi stilo: qd̄
 totius populi testimonio cō-
 p̄bat. Eius vero secreta con-
 uersatio ī vigilijs et oratiōib?
 ī ieiunijs et psalmodijs. in
 vite sc̄itate. et signorū osten-
 sione intelligi datur. et carita-
 tē s̄q̄ assiduus labor ostendit:
 quē quotidie p̄ xp̄i noīe susti-
 nuit. Ille vero vir sc̄s om̄s dies
 vite sue in diuino p̄ficiens
 opere. do amabilis. et om̄i
 populo placabilis: temporib?
 karoli antiqui fortissimi fr̄a-
 corū duas. senex. et plenus ē
 om̄i p̄fectiōe dicarū. appositus
 ē ad p̄res suos. multiplicē la-
 boris sui fructū accepturus
 a deo. et seculū reliquēs. ut celū
 possideret. xp̄m sine fine in
 eterna gloria visurus: ī cui?
 dilectiōe quā diū nobiscū vix-
 erat. labore nō cessabat Die sex-
 ta m̄sis nouēbris. idē octauo
 idus. ex hac peregrinatione
 ad p̄petuā migrāuit patriā. et
 sepultus ē in monasterio as-
 ternaco. quod ip̄e deo vt p̄fati
 sum? cōstruxerat: vbi vsq̄ ho-
 die diuina operāte misericōdia.
 signa et sanitates ad sc̄a sacerdo-
 tis reliquias fieri nō cessant
 Ex quibus aliq̄ huic n̄re de

co historie subiacenda ē intū
 cristianis. in gl̄am et laudem
 dñi n̄ri ih̄u xp̄i: q̄ hec p̄ sui ser-
 uū patrocinia sepius operari
 dignatus ē.

Onditū ē venerabile
 corpus in sarcophago
 marmoreo qd̄ p̄mū iuētū ē
 toto dei famuli corpori q̄si di-
 midū pedis breuius. et fr̄ib?
 ob hoc valde cōtristatis. et cō-
 silio suspēsio quid ageret. et
 sepius tractantib? vbi aptū
 sc̄o corpori iuenisset locellū:
 Nūc modo diuina donāte
 pietate. iuētū ē subito sarco-
 fagu tanto dei viri corpori
 longius. quāto breuius appa-
 ruit. et in eo viri dei corpus
 cū p̄mis et psalmodijs et oī
 honore cōdentes: sepelierūt
 illud ī eccl̄a p̄fati monasterij:
 qd̄ ille sūmū dei sacerdos ī
 honore sc̄e trinitatis edificā-
 uit et dedicauit Sed et miri
 odoris fragūtia om̄i p̄fū-
 demt nares: vt p̄spiciē in-
 telliget ad exequia viri sc̄i
 angelicū venisse ministeriū
 Sed et auidā religioso sc̄a vira
 discipulo longius posito in
 oratiōe vigilantī. obitus
 illū reuelatē Nā vidisse
 se testat animā satissi p̄ris
 sui cū magna lūmīs dari

tate: consona cauetū laude
angelicas exercitib⁹ ad celozū
regna portari. Multa quoq
firmi testati sūt cerebro se sup
lectulū ī q̄ beatā animā suo
creatori reddidit. mirabile
vidisse lūmē. suauissimāq
odoris dulcissimi sensisse
fragrantia. et vt ōnino hys
signis arderet. eū celestes
frequētassee auēs. Per vncti-
onē quoq olei qd' sup corp⁹
sā viui lūcere solebat: mul-
ti infirmi deo donāte et fide
corū cooperāte curati sūt.
Penitentes quoq sepius ve-
niētes ad eandē ecclā cir-
culus ferreis more solito au-
cūdati. ruptis arcibus subito
corū vincula resoluūt. Cuius
rei grā adhuc ī ecclā circuli
pēdentes testes sūt.

¶ Vidā vero mulier
paralitica septe ānis
magnis cruciata doloribus
ī tātu grassante ī eadē coti-
diana infirmitate. vt omī
officio mēbrozū destituta
alieno utebat' ministerio: ī
solo tātu modo pectusculo, ^{vix} alhe-
lans spō suspiria fessa retraxit.
Hec a ppiquis ad ecclā vbi
sās dei requiescat ferebatur:
et ppe locellū reliquiariū a'
posita. Huc ī eodē loco fufis

lacrimis dep̄cata ē p̄ interce-
ssionē sās sui famuli. diuinā
ei miserā demētā. Que a
dnō exaudita moxq ab omī
infirmitate liberata: sospes
cū gaudio grās agens p̄p̄ris
pedibus que priu' ab alienis
portabatur cucurrit ad domū.
¶ Tem adolescent quidā infirm⁹
fuit ad corpus beati potifias
deductis manib' amicorū:
qui totis itremūt membris.
Nec em̄ caput p se leuari po-
tuit: sed q̄si collo fixū nō esset
huc atq̄ illuc voluebat. Nā
aliquoties ita exanimis fact⁹
est: vt ōnino mortuū videret.
Que vt diximus sui ppe corp⁹
sā viui posuere. Sed misericōrdiā
dei donāte ōnibus q̄ aderat
cernentibus ita subito sanis
effectus ē: vt nihil ī eo pristina
infirmitatis vl' doloris atiquū
vltim remāsit.

¶ Vidā itaq̄ officio diaco-
n' et nō merito: ī ecclā
sā viui crucē aurēā quā ipē
vir sās secū ī itinere portare
solebat: tū alijs donarijs
ecclē ī felicissimo nō horruit
rapere fuerū. Turbatusq̄ de
hac re fr̄ibus vtpote factorē
ip̄ij sceleris ignorātes. tūc
p̄tabūs sās dei confidentes.
illud tā nefariū scelus occul-

tari nō posse: eterna tñ pie-
 tate hoīem ad penitēciā reuo-
 care nitentes. nō perdere cupi-
 entes. Ille vero q̄ hoc crimē cō-
 misit. obdurato corde salutē
 suā cōtempnit: sicut ipius dicitur
 salomone. cū ipfudū malozū
 venerit cōtēpnit: cogitavit iſe-
 lux latere posse. qd̄ dam absq̄
 aliorū oculis se fecisse sciebat
 Sed dei oculū cui omnia apta
 sūt latere nō potuit: q̄ seruoꝝ
 suozū iūrias sepius vīdicare
 nō tardit. Quā miser ille q̄ hoc
 crimē p̄petrare nō obhorruit:
 misera subito morte arreptus
 itēnt Et in ipō vite exitū ali-
 quib̄ fīm veat̄ sui crimē ostē-
 dit: et ubi abscondiss̄ qd̄ furto
 rapuit idēnt. Vedetis fr̄s
 quā terribili sit dampnatus
 iudicio: q̄ sc̄i dei ecclāam furto
 violasse nō metuit. Jcturo ob-
 scuro vt castā in hac domo ha-
 beatis cōversationē. quatin̄
 diuina clemētia. p̄ sc̄i clemētis
 viri apostolici preces i omī
 petiaone honesta vos exaudire
 dignetur: sicut ante diximus
 illū exaudire p̄ces iſirmātū
 i hac eadē ecclā. eosq̄ cū diu de-
 siderata sanitate domū redire
 cōcessit. Nec s̄ḡ dubitādū ē. qd̄
 veluti visibilis corporeas illoꝝ
 dignat̄ ē sanare iſfirmatē:

ite et occultas animarū iſerre
 dēte p̄ nobis sc̄o suo q̄ huc corpo-
 ralmente requiescat. et spūaliter p̄se-
 te ē credim̄ quotidie exaudire
 nō cessat Sed firma fide i con-
 fessione veni. cū lacrimis effū-
 dam̄ i loco isto ante cōspectū
 illius corda nra: qz diuina cle-
 mētia prestabilis ē ad ignos-
 cēdū. si nos tardi nō erim̄
 ad dep̄candū tui laus et glo-
 ria i sepultura sc̄a

Estat igit̄ h̄de beato
 viulgulso q̄ fuit h̄p̄ius

sc̄i viri vt ante dixim̄ p̄. vt
 a quo huius historie p̄mū icapit
 caplm̄ de eo nouissimū finiat̄
 Redit igit̄ ānūs eiusdē viul-
 guli sc̄e migratiōis dies: i qua
 pius abbas albertus successor
 venerādi archi ep̄i post sa-
 cratissimarū solēnia. et honore
 deo debitū cū fr̄ibus epulari
 et gaudere ē aggressus Sed i
 eo monasterio nū plus vini
 iuētū ē: quā due tñ fascones
 Igit̄ post vespertinā melodiam
 p̄ reuerētia ei/ diei fr̄s i refecto-
 rū reuſi sūt: et post sacris
 lectiōes. p̄fatus abbas fr̄s allo-
 cut̄ ē. Decet etiā nos o venerā-
 di p̄res. cū spūrtuali venera-
 bilū pat̄rū nrozū festiuos
 celebrare dies: et aliquāto relax-
 ius solito rigore nris idūlgere

corporibus non luxurie causa
sed caritatis. Nequaquam vobis
celasse si aliquid plus habuisset
In hoc monasterio quam hanc fas-
conem. quam nobis hora prandii res-
tabat: potes est tamen de precibus
sanctorum suorum hanc eadem nobis
habundare facere. illos honori-
ficare nos letificare: et ostendere
nobis lignum dignum sue pietatis
miracula. qui per benedictionem
quodam sancti willibrordi presbiteri nostri
ex quattuor fascionibus et viuis
satiare dignatus est: tamen gratu-
lationem in specie bibam quod ha-
bemus. **Primo et secundo de eadem flas-**
cone omnes biberunt fratres: et tunc
est a ministro ita pleniter ante
Hoc audito abbas cum fratribus
deo agere gratias satagebat: bibe-
rentque gratulantes diuine donem-
tie illa nocte cum sobrietate et
leticia quantum valuerunt. Ose-
ly propter qui tale genuerat filium
qui tali herede a deo dignus
habebat. in quo benedictio illa
impletur que idem ebronimus
legitur. benedictus tu et bene-
dictus frater ventris tui. Amen
Finit vita sancti willibrordi epi.
Incapit passio sanctorum marti-
rum quattuor coronatorum. Cla-
uidii. Nicostriati. Simpho-
riani. Castorij atque Siphocij
quam facta est vi. idus nouembriis

Empore quo
Diolebanus
augustus
paxit pāno-
nyb ad me.

talla diuersa. sua presentia
de motibus abscondenda. factum
est dum omnes artifices metallicos
congregaret. inuenit iter eos
magne pericie artis imbutos
homines. **Claudium. castorium. siphoc-**
rianum. et nicostriatum: mirifi-
cos in arte quadrataria. Hij
occulte christiani erant. custodie-
tes mandata dei. et quicquid artis
operabantur in sculptura: in nomine
domini nostri ihesu christi sculptebant.
Ventum est autem quodam die impera-
te diocletiano augusto. ut si-
mulathrum solis cum quadriga
ex lapide thaso artifices cum
omni argumeto curruum et equorum:
vel omnia ex hoc lapide sculpte-
rent. Eodem tempore omnes artifices
cum philosophis cogitantes:
ceperunt artis huius delimitare
sermone. Et cum intrasset lapi-
dem magnum ex metallo thaso
non conueniebat ars sculptu-
re secundum preceptum augusti dio-
cleiani: et multis diebus
erat contentio inter artifices
et philosophos. Quadam autem
die conenerunt in unum omnes ar-
tifices. numero sexcenti xxij

quibus quibus ad terram
non est terra venas la-
pideas: et aut mirum
est quod artifices et philo-
sophi siphocianum con-
siderant qui venas: dix-
erunt huius. Fratres rego
non est in his fidua:
quodam tunc lapidis
non ad in pulvis metis.
de siphocianum. inostrato
est: quos venas
sculptor in uoc
est bene co-
operat huius solum pax
facta est aut sculpt
siphocianum. in idibus xxv.
in hoc loco. in idibus parti-
tione. preceptum edifica-
tionum appellat ad
inuenit. et ibidem costi-
tuit simulacrum et
inuenit et cepit in eodem
inuenit et inuenit
inuenit: deditur dona
inuenit. Eodem
inuenit in diocletiano
inuenit: et in
inuenit inuenit preceptum de
inuenit inuenit. colu-
inuenit inuenit
inuenit inuenit. Et
inuenit inuenit. siphoc-
inuenit et casto-
inuenit: quos cum